

UNIwersYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Laboratorium pedagogiczne: przygotowanie do praktyk w szkole
podstawowej
Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

<p>Kierunek studiów Historia i polityka współczesna - interdyscyplinarne studia nauczycielskie</p> <p>Specjalność -</p> <p>Jednostka organizacyjna Wydział Historii</p> <p>Poziom studiów studia drugiego stopnia</p> <p>Forma studiów studia stacjonarne</p> <p>Profil studiów profil ogólnoakademicki</p>	<p>Cykl dydaktyczny 2023/24</p> <p>Kod zajęć 18HITS.21KU.01409.23</p> <p>Języki wykładowe polski</p> <p>Obligatoryjność Obowiązkowy</p> <p>Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe uzupełniające</p>	
<p>Koordynator zajęć</p>	Renata Wawrzyniak-Beszterda	
<p>Prowadzący zajęcia</p>		
<p>Okres Semestr 1</p>	<p>Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Laboratorium: 10, Zaliczenie z oceną</p>	<p>Liczba punktów ECTS 0.5</p>

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	rozwijanie i kształtowanie u studentów umiejętności diagnozowania ucznia (w tym oceny procesów poznawczych i społeczno-emocjonalnych) i zespołu klasowego z wykorzystaniem podstawowych metod i technik diagnostycznych stosowanych w praktyce pedagogicznej
C2	uwrażliwienie studentów na specyfikę przeprowadzania zindywidualizowanej diagnozy w pracy nauczyciela: diagnozowanie potrzeb, możliwości i zdolności ucznia oraz klasy szkolnej
C3	przygotowanie studentów do tworzenia studium przypadku (opis i analiza przypadku/problemu) – zaprojektowanie i przeprowadzenie całościowej, wielostronnej diagnozy w różnych sytuacjach (dom/szkoła) oraz jej komunikowanie partnerom edukacyjnym
C4	zapoznanie studentów z organizacją, planowaniem oraz dokumentowaniem pracy wychowawczej w klasie i szkole oraz podstawami prawa oświatowego w zakresie niezbędnym do prawidłowego prowadzenia działań edukacyjnych
C5	pobudzanie studentów do refleksji nad etycznymi dylematami związanymi z diagnozą i działaniami wychowawczymi
C6	kształtowanie postaw prospołecznych studentów, refleksyjności oraz odpowiedzialności etycznej w zawodzie nauczyciela

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	posiada wiedzę dotyczącą procesu diagnozowania uczniów, ich środowisk wychowawczych i zespołu klasowego oraz zna podstawowe techniki i metody diagnostyczne dobrane do potrzeb i możliwości uczniów, a także wie, jak wykorzystywać je w diagnozie nauczycielskiej	B2.W4, B2.W5	Projekt, Portfolio, Aktywny udział w zajęciach.
W2	zna organizację procesów wychowania w szkole, cel i zasady konstruowania programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły, a także obowiązki wychowawcy klasy w zakresie planowania, prowadzenia i dokumentowania pracy wychowawczej oraz dbania o bezpieczeństwo i zdrowie uczniów	B2.W1, B2.W2, B2.W3, B2.W4, B2.W5	Projekt, Portfolio, Aktywny udział w zajęciach.
W3	posiada orientację w zakresie podstaw prawnych regulujących system oświaty w Polsce, w tym tzw. prawa wewnątrzszkolnego	B2.W1, B2.W3	Projekt, Portfolio, Aktywny udział w zajęciach.
Umiejętności - Student/ka:			
U1	potrafi skonstruować i zastosować narzędzia służące do diagnozowania ucznia oraz zespołu klasowego (struktura socjometryczna, przywództwo, klimat klasowy, role grupowe itp.) i na tej podstawie planować pracę wychowawczą z uczniem/grupą	B2.U5, B2.U6, B2.U7	Projekt, Portfolio, Aktywny udział w zajęciach.
U2	potrafi skorzystać ze schematu studium indywidualnego przypadku (opis i analiza przypadku/problemu) i sporządzić je na podstawie wyników zaprojektowanych badań diagnostycznych wraz ze wskazówkami do dalszej pracy z uczniem	B2.U5, B2.U6, B2.U7	Projekt, Portfolio, Aktywny udział w zajęciach.

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	jest świadom/świadoma konieczności rozwijania swych kompetencji wychowawczych, jest gotów/gotowa pogłębiać swą wiedzę i doskonalić warsztat wychowawcy klasy	B2.K1, B2.K2, B2.K3, B2.K4	Projekt, Portfolio, Aktywny udział w zajęciach.

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Diagnoza wstępna ucznia - elementy diagnozy całościowej. Wyznaczniki poprawności, zasady i zastosowanie diagnozy w pracy z uczniem (w tym błędy etyczne). Opis i analiza przypadku - struktura i funkcja.	W1, W2, W3, U2, K1	Laboratorium
2.	Podstawowe metody i techniki w diagnozowaniu i ocenianiu w pracy nauczyciela (obserwacja, wywiad i rozmowa, analiza wytworów dziecka, socjometria, kwestionariusze i testy). Diagnoza jako relacja społeczna, zniekształcenia w spostrzeganiu społecznym.	W1, W2, W3, U1, K1	Laboratorium
3.	Diagnoza sytuacji psychospołecznej ucznia w szkole. Funkcjonowanie dziecka w klasie szkolnej (np. role, pozycja, wzajemne relacje z uczniami oraz z nauczycielem/ami). Badanie socjometryczne i jego analiza.	W1, W2, U1, U2, K1	Laboratorium
4.	Regulacje prawne dotyczące systemu oświaty z uwzględnieniem tzw. prawa wewnątrzszkolnego. Charakterystyka statusu prawnego nauczyciela.	W2, W3, K1	Laboratorium
5.	Warsztat pracy wychowawcy klasy w zakresie planowania, prowadzenia i dokumentowania pracy wychowawczej w klasie oraz szkole. Odpowiedzialność prawna nauczyciela za bezpieczeństwo i ochronę zdrowia uczniów (regulacje prawne, procedury zapewniania bezpieczeństwa, rozwiązania praktyczne).	W1, W2, W3, U1, U2, K1	Laboratorium

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Laboratorium	Dyskusja, Praca z tekstem, Metoda analizy przypadków, Demonstracje dźwiękowe i/lub video, Metoda aktywizująca - "burza mózgów", Praca w grupach, Rozwiązywanie zadań praktycznych

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Laboratorium	<p>Udział w 80 % zajęć Przygotowanie projektu badania z zastosowaniem jednej z technik diagnostycznych (zgodnie z wymaganiami określonymi przez prowadzącego zajęcia). Portfolio (zadania realizowane w ramach zajęć).</p> <p>Kryteria oceniania wg skali stosowanej w UAM:</p> <ul style="list-style-type: none"> • bardzo dobry (bdb; 5,0): osiągnięto planowane efekty uczenia się obejmujące wszystkie istotne aspekty w stopniu zaawansowanym • dobry plus (+db; 4,5): osiągnięto planowane efekty uczenia się obejmujące wszystkie istotne aspekty w stopniu bardzo wysokim, mogły pojawić się nieliczne błędy lub niepoprawności • dobry (db; 4,0): osiągnięto planowane efekty uczenia się obejmujące istotne aspekty w stopniu dobrym, mogły pojawić się błędy lub niepoprawności • dostateczny plus (+dst; 3,5): osiągnięto planowane efekty uczenia się bez niektórych istotnych aspektów, mogły pojawić się poważniejsze błędy lub niepoprawności • dostateczny (dst; 3,0): osiągnięto planowane efekty uczenia się bez niektórych istotnych aspektów, mogły pojawić się liczne błędy i niepoprawności • niedostateczny (ndst; 2,0): nie osiągnięto planowanych efektów uczenia się.

Literatura

Obowiązkowa

1. Janowski A., Poznanwanie ucznia. Zdobywanie informacji w pracy wychowawczej, Warszawa 2002 - wskazane fragmenty
2. Jarosz E., Wysocka E., Diagnoza psychopedagogiczna: podstawowe problemy i rozwiązania, Warszawa 2006 - wskazane fragmenty

Dodatkowa

1. Antoszevska B., Wójcik M., Diagnoza i metody wspomaganie rozwoju, Olsztyn 2015.
2. Praca z dziećmi, młodzieżą i rodzinami, red. G. Brotherton, H. Davies, G. McGillivray, Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich, Warszawa 2014
(file:///C:/Users/student/Downloads/24_Praca%20z%20dziecmi%20mlodzieza%20i%20rodzinami%20(1).pdf).
3. Skałbana B., Diagnoza pedagogiczna. Wybrane obszary badawcze i rozwiązania praktyczne, Kraków 2013.
4. Riebisch R., Luszczynski H., Diagnoza typów uczniów, Sopot 2014.
5. Program wychowawczo-profilaktyczny (materiały do pobrania ORE:
<https://www.ore.edu.pl/2017/05/program-wychowawczo-profilaktyczny/>).
6. Brzezińska A., Socjometria, w: Metody badań psychologicznych. Wybór tekstów, red. J. Brzeziński, Warszawa 2004.
7. Niemierko B., Diagnostyka edukacyjna: podręcznik akademicki, Warszawa 2009.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Laboratorium	10
Czytanie wskazanej literatury	2
Przygotowanie projektu	3
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 15
Liczba punktów ECTS	ECTS 0.5

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
B2.K1	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do okazywania empatii uczniom oraz zapewniania im wsparcia i pomocy
B2.K2	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do profesjonalnego rozwiązywania konfliktów w klasie szkolnej lub grupie wychowawczej
B2.K3	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do samodzielnego pogłębiania wiedzy pedagogicznej
B2.K4	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do współpracy z nauczycielami i specjalistami w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy
B2.U5	Absolwent/ka potrafi rozpoznawać sytuację zagrożeń i uzależnień uczniów
B2.U6	Absolwent/ka potrafi zdiagnozować potrzeby edukacyjne ucznia i zaprojektować dla niego odpowiednie wsparcie
B2.U7	Absolwent/ka potrafi określić przybliżony potencjał ucznia i doradzić mu ścieżkę rozwoju
B2.W1	Absolwent/ka zna i rozumie system oświaty: organizację i funkcjonowanie systemu oświaty, podstawowe zagadnienia prawa oświatowego, krajowe i międzynarodowe regulacje dotyczące praw człowieka, dziecka, ucznia oraz osób z niepełnosprawnościami, znaczenie pozycji szkoły jako instytucji edukacyjnej, funkcje i cele edukacji szkolnej, modele współczesnej szkoły, pojęcie ukrytego programu szkoły, alternatywne formy edukacji, zagadnienie prawa wewnątrzszkolnego, podstawę programową w kontekście programu nauczania oraz działania wychowawczo-profilaktyczne, tematykę oceny jakości działalności szkoły lub placówki systemu oświaty
B2.W2	Absolwent/ka zna i rozumie rolę nauczyciela i koncepcje pracy nauczyciela: etykę zawodową nauczyciela, nauczycielską pragmatykę zawodową – prawa i obowiązki nauczycieli, zasady odpowiedzialności prawnej opiekuna, nauczyciela, wychowawcy i za bezpieczeństwo oraz ochronę zdrowia uczniów, tematykę oceny jakości pracy nauczyciela, zasady projektowania ścieżki własnego rozwoju zawodowego, rolę początkującego nauczyciela w szkolnej rzeczywistości, uwarunkowania sukcesu w pracy nauczyciela oraz choroby związane z wykonywaniem zawodu nauczyciela
B2.W3	Absolwent/ka zna i rozumie wychowanie w kontekście rozwoju: ontologiczne, aksjologiczne i antropologiczne podstawy wychowania; istotę i funkcje wychowania oraz proces wychowania, jego strukturę, właściwości i dynamikę; pomoc psychologiczno-pedagogiczną w szkole – regulacje prawne, formy i zasady udzielania wsparcia w placówkach systemu oświaty, a także znaczenie współpracy rodziny ucznia i szkoły oraz szkoły ze środowiskiem pozaszkolnym
B2.W4	Absolwent/ka zna i rozumie zasady pracy opiekuńczo-wychowawczej nauczyciela: obowiązki nauczyciela jako wychowawcy klasy, metodykę pracy wychowawczej, program pracy wychowawczej, style kierowania klasą, ład i dyscyplinę, poszanowanie godności dziecka, ucznia lub wychowanka, różnicowanie, indywidualizację i personalizację pracy z uczniami, funkcjonowanie klasy szkolnej jako grupy społecznej, procesy społeczne w klasie, rozwiązywanie konfliktów w klasie lub grupie wychowawczej, animowanie życia społeczno-kulturalnego klasy, wspieranie samorządności i autonomii uczniów, rozwijanie u dzieci, uczniów lub wychowanków kompetencji komunikacyjnych i umiejętności społecznych niezbędnych do nawiązywania poprawnych relacji; pojęcia integracji i inkluzji; sytuację dziecka z niepełnosprawnością fizyczną i intelektualną w szkole ogólnodostępnej, problemy dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu i ich funkcjonowanie, problemy dzieci zaniedbanych i pozbawionych opieki oraz szkolną sytuację dzieci z doświadczeniem migracyjnym; problematykę dziecka w sytuacji kryzysowej lub traumatycznej; zagrożenia dzieci i młodzieży: zjawiska agresji i przemocy, w tym agresji elektronicznej, oraz uzależnień, w tym od środków psychoaktywnych i komputera, a także zagadnienia związane z grupami nieformalnymi, podkulturami młodzieżowymi i sektami
B2.W5	Absolwent/ka zna i rozumie sytuację uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi: specjalne potrzeby edukacyjne uczniów i ich uwarunkowania (zakres diagnozy funkcjonalnej, metody i narzędzia stosowane w diagnozie), konieczność dostosowywania procesu kształcenia do specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów (projektowanie wsparcia, konstruowanie indywidualnych programów) oraz tematykę oceny skuteczności wsparcia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi